

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GÜNLÜDÜR
13/11/2025

Sayı :E-75833232-610-7442697
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/35414

İlgi : 28.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1724950 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ tarafından tevcih edilen 7/35414 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:71042DC9-1BC8-4BF3-9D7E-F0D4520C5D49

Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi İçin:soruonergesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN

7/35414 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Diyarbakır'ın Bismil ilçesi, Türkiye'nin en verimli pamuk üretim merkezlerinden biridir. Ancak pamuk üretim potansiyeline rağmen, bölgeye yeterli sanayi yatırımı yapılmamakta; işlenmemiş ürün, başka illere veya yurtdışına gönderilmektedir. Sanayileşme eksikliği hem üreticinin gelirini azaltmakta hem de bölgesel kalkınmayı engellemektedir.

Pamuk üretiminin sanayiye entegre edilmesi, istihdam yaratacak, üretim değerini artıracak ve dış ticaret dengesine katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda, tekstil yatırımlarının neden Bismil gibi stratejik bölgelere yönelmediği kamuoyunca sorgulanmaktadır.

Bu bilgilendirme ışığında:

Soru 1- Son beş yılda Türkiye'den yurtdışına yatırım yapan veya üretimini taşıyan tekstil firmalarının sayısı nedir? Bu firmaların yatırım yönü ve nedenleri nasıl analiz edilmektedir?

Soru 2- Tekstil sanayisinin Türkiye genelinde dengeli dağılması için Bakanlığınızın yürüttüğü yatırım teşvik ve bölgesel sanayi politikaları nelerdir?

Soru 3- Bismil'de pamuk işleme, iplik ve dokuma sanayi yatırımlarının artması için özel bir teşvik programı planlanmakta mıdır?

Soru 4- Sanayi yatırımlarının bölgesel dağılımında altyapı, enerji ve ulaşım maliyetlerinin etkisi nasıl değerlendirilmektedir? Bu maliyetleri düşürmek için hangi projeler yürütülmektedir?

Soru 5- Tarıma dayalı sanayi yatırımlarının, özellikle Güneydoğu Anadolu'da, Organize Sanayi Bölgeleriyle entegre edilmesi için Bakanlığınızın hazırladığı stratejik plan nedir?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi kapsamında hazırlanmakta olan “Ulusal Sanayi Alanları Master Planı” çerçevesinde, yeni sanayi alanlarının oluşturulması ve mevcut sanayi alanlarının genişletilmesi hedeflenmektedir. Bu çalışmalar, sanayi altyapısını güçlendirmenin yanı sıra ekonominin lokomotif sektörlerine daha geniş bir hareket alanı da sağlayacaktır. Sanayi işletmelerinin güvenli bölgelerde yoğunlaşmasını temin edecek üretim ve istihdam koridorlarının oluşturulması, ekonominin dayanıklılığını artıracaktır. Sanayi bölgelerinin daha etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla OSB’ler başta olmak üzere sanayi alanlarının lojistik altyapıları güçlendirilecektir. Bu bağlamda, özel sektör yatırımlarını teşvik edecek alternatif finansman mekanizmaları da devreye alınacaktır.

Öte yandan, OSB'ler; yatırımların iş birliğiyle yapılmasına, enerji, çevre ve ulaşım gibi asgari altyapı şartlarının tek bir elden yönetilmesine, üretim maliyetlerinin azaltılmasına ve kalite standardının yükselmesine zemin hazırlamaktadır. Bakanlığımız, ülkemizin kalkınma hedefleri doğrultusunda bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak, üretim kapasitesini artırmak ve istihdamı yaygınlaştırmak amacıyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde kapsamlı sanayi yatırımlarını hayata geçirmektedir.

Nitekim Bakanlığımızca Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, 2002 yılı öncesinde 10 OSB kurulmuş olup ve 60 bin kişiye istihdam sağlanmış iken 2002 yılı sonrasında kurulan 21 OSB ile 2025 yılı itibariyle toplamda 31 OSB'ye ulaşılmıştır. Bu OSB'lerde üretime geçen 3.183 parselde halihazırda 422 bin kişi istihdam edilmekte olup, tüm parsellerde üretime geçilmesiyle birlikte istihdamın 520 bin kişiye ulaşması öngörülmektedir. 2025 Yılı Yatırım Programında ise Güneydoğu Anadolu Bölgesinde devam eden 19 OSB projesi yer almakta olup, bu projelere yönelik istikrarlı devlet desteğinin sağlanmasına devam edilecektir.

Bu kapsamda Diyarbakır ilimizde; Diyarbakır OSB, Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB, Diyarbakır Karacadağ OSB, Silvan Gıda ve Tarımsal Sanayi İhtisas OSB ile birlikte 2025 yılında 4 OSB'ye ulaşılmıştır. Belirtilen OSB'lerde üretime geçen 367 parselde 26.685 kişi istihdam etmekte olup tüm parsellerde üretime geçilmesiyle birlikte istihdamın 42.000 kişiye yükselmesi hedeflenmektedir.

Bunlardan Silvan Gıda ve Tarımsal Sanayi İhtisas OSB, 30/12/2024 tarihinde tüzel kişilik kazanmıştır. Diyarbakır OSB Tevsii + IV. Etap projesi Bakanlığımız kredi desteği ile 2024 yılında tamamlanmıştır. 2025 yılı Yatırım Programında yer alan Diyarbakır Karacadağ OSB'nin altyapı projesinin bu yıl sonu itibariyle tamamlanması planlanmaktadır.

Ayrıca, Diyarbakır ilimizde 2025 Yılı Yatırım Programında 3 adet OSB projesi yer almakta olup, bu projeler; Diyarbakır OSB Tevsii + IV. Etap projesi, Diyarbakır Karacadağ OSB Arıtma projesi ile "Yeni Proje" olarak dahil edilen Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB projeleridir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız ile Tarım ve Orman Bakanlığı arasında 12/03/2012 tarihinde imzalanan protokol çerçevesinde Tarıma Dayalı İhtisas (TDİ) Organize Sanayi Bölgesi (OSB) projeleri Tarım ve Orman Bakanlığına devredilmiştir. Bununla beraber, tarım ve sanayinin iç içe olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde çevreyle uyumlu sanayileşme için önemli adımlar atılmaktadır. Mevcut ve planlanan proje uygulamaları ile bölgesel kalkınma hedeflerine ulaşılması hedeflenmektedir.

Öte yandan; 2012/3305 sayılı mülga "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" çerçevesinde, 15 milyon TL üzerindeki pamuk ipliği yatırımları ve 1,5 milyon TL üzerindeki dokuma yatırımları bölgesel destek unsurlarıyla desteklenmiş olup, 2012 yılından günümüze kadar Diyarbakır ilimizde iplik ve tekstil dokumacılığı sektörüne yönelik toplam 88 adet Yatırım Teşvik belgesi (YTB) düzenlenmiştir. Bu belgeler kapsamında 13,8 milyar TL tutarında yatırım yapılması ve 5.296 kişiye istihdam sağlanması öngörülmüştür.

2025/9903 sayılı Karar kapsamında ise Diyarbakır'da, pamuk ipliği konusunda 500 milyon TL üzerindeki modernizasyon yatırımlar ile 6 milyon TL üzerindeki dokuma yatırımları, hedef yatırımlar için belirlenen destek unsurlarından yararlandırılmaktadır.

Bununla birlikte; 29/5/2025 tarih ve 2025/9903 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesinin bir parçası olan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında yerel dinamikler dikkate alınarak; bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması, illerin potansiyellerinin değerlendirilmesi ve rekabet güçlerinin artırılmasına katkı sağlayacak, Yerel Yatırım Konuları Listesindeki konulara yönelik yatırımlar desteklenecektir. Diyarbakır için belirlenen 4 yerel yatırım konusundan birisi de “Entegre Kumaş Üretimi”dir. Bu kapsamdaki yatırımlar Yerel Kalkınma Hamlesi Programı için belirlenen destek unsurlarıyla desteklenecektir. Bu bağlamda, 9903 sayılı Karar kapsamında tekstil sektörüne sunulan çok sayıda destek unsuru arasında KDV istisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Desteği, Faiz veya Kar Payı Desteği, Makine Desteği ve Yatırım Yeri Tahsisi gibi imkânlar bulunmaktadır.

Bununla birlikte, 9903 sayılı Karar kapsamında; 1. bölge illerinden 4., 5. veya 6. bölge il veya ilçelerine taşınan imalat sanayi yatırımları için asgari 50 istihdam sağlanması kaydıyla taşınan makine ve teçhizat ile ilgili olarak tamamlama vizesi aşamasında tespit edilen istihdam da sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteğinden faydalanabilmektedir

Bakanlığımızca, Diyarbakır’a ve bölgeye yapılan sanayi yatırımlarının nicelik ve nitelik olarak artırılması, pamuk üretiminin sanayiye entegre edilmesi ve daha fazla istihdam sağlanması yönündeki çalışmalara, yeni dönemde de yoğun bir şekilde devam edilecektir.